

**Định nghĩa 4.5.** Cho  $a, b \in \mathbb{Z}$  với  $a \neq 0$  hoặc  $b \neq 0$ . Ta nói  $a, b$  nguyên tố cùng nhau nếu  $\gcd(a, b) = 1$ .

Cho  $a, b \in \mathbb{Z}^+$ . Xét thuật toán chia  $a$  cho  $b$ :  $a = qb + r$ , với  $0 \leq r < b$ . Khi đó

$$\gcd(a, b) = \gcd(b, r) = \gcd(b, a \bmod b).$$

**Định lý 4.6** (Thuật toán Euclid). Cho  $a, b \in \mathbb{Z}^+$ . Đặt  $r_0 = a, r_1 = b$ , và áp dụng thuật toán chia như sau

$$\begin{aligned} r_0 &= q_1 r_1 + r_2, & 0 < r_2 < r_1 \\ r_1 &= q_2 r_2 + r_3, & 0 < r_3 < r_2 \\ r_2 &= q_3 r_3 + r_4, & 0 < r_4 < r_3 \\ &\dots \\ r_{i-1} &= q_i r_i + r_{i+1}, & 0 < r_{i+1} < r_i \\ &\dots \\ r_{n-2} &= q_{n-1} r_{n-1} + r_n, & 0 < r_n < r_{n-1} \\ r_{n-1} &= q_n r_n. \end{aligned}$$

Khi đó  $\gcd(a, b) = r_n$ , là phần dư khác không cuối cùng.

**Ví dụ 4.25.** Tìm  $\gcd(91, 287)$ .

*Giải.*

$$91 = 0 \cdot 287 + 91$$

$$287 = 3 \cdot 91 + 14$$

$$91 = 6 \cdot 14 + 7$$

$$14 = 2 \cdot 7$$

nên  $\gcd(91, 287) = 7$ .

**Cách 1:** Dùng hàm  $\gcd$  của thư viện `math` hoặc `igcd` của `sympy`

```
1 import math
2 math.gcd(91, 287) # gcd(91, 287) = 7

3 from sympy import *
4 igcd(91, 287)
```

**Cách 2:** Đệ quy

```

1 def gcd(a, b):
2     if b == 0:
3         return a
4     else:
5         return gcd(b, a % b)

```

**Cách 3:** Phương pháp quy hoạch động cho hệ thức đệ quy

$$r_{i+1} = r_{i-1} \bmod r_i, \quad i = 1, 2, \dots, \quad \text{với } r_0 = a, r_1 = b,$$

đến khi  $r_{n+1} = 0$ .

<pre> 1 def gcd(a, b): 2     while b != 0: 3         a, b = b, a % b 4     return a </pre>	<pre> 1 def gcd(a, b): 2     while b != 0: 3         r = a % b 4         a = b 5         b = r 6     return a </pre>
--	--

□

**Ví dụ 4.26.** Với  $n \in \mathbb{Z}^+$ , chứng minh  $8n + 3$  và  $5n + 2$  nguyên tố cùng nhau.

*Giải.*

$$8n + 3 = 1 \cdot (5n + 2) + (3n + 1)$$

$$5n + 2 = 1 \cdot (3n + 1) + (2n + 1)$$

$$3n + 1 = 1 \cdot (2n + 1) + n$$

$$2n + 1 = 2 \cdot n + 1$$

$$n = n \cdot 1$$

nên  $\gcd(8n + 3, 5n + 2) = 1$ .

```

1 from sympy import *
2 n = symbols('n')
3 gcd(8*n + 3, 5*n + 2)

```

□